

Introductie

Het is begin maart en een waterig lentezonnetje schijnt door de hoge ramen van de drie gastateliers. Medewerkers van de werkplaatsen van *Daglicht* en *Beeldenstorm* maken kennis met de nieuwe kunstenaars, die de komende periode van twee maanden de gastateliers betrekken. Zij zullen intensief met de kunstenaars gaan samenwerken en daarom vindt aan het begin van iedere nieuwe werkperiode een ontmoeting plaats. De genodigde kunstenaars worden gevraagd een introductie te geven over hun werk in het algemeen en hun voorgenomen werkplannen in het bijzonder. De groep verplaatst zich gedurende de ochtend langzaam van de architectonische studies van Renato Kindt, naar de natgehouden kleibeesten van Anne van Eck en aanschouwt tenslotte de uitvoerige computerpresentatie van Sef Peeters.

Peeters is snel en rap met woorden en vertelt enthousiast over zijn lange carrière als beeldend kunstenaar. Sef Peeters bedient zich van een uitgebreid instrumentarium bij het realiseren van zijn werk. Het medium, de vorm en het materiaal kunnen daarbij variëren. In de jaren '70 maakt hij met name gebruik van fotografie, audio-video en performance. Later komen daar andere media, waaronder grafiek, licht- en tekenkunst bij en past hij materialen zoals hout, gips en karton toe. Ook kiest hij de onderwerpen voor zijn beelden uit een groot arsenaal van motieven, waaronder tafels, hekken, bruggen, trappen, ovens en wolkpartijen. In zijn recentere werk legt hij zich vooral toe op beelden die verweven zijn met taal en tekens. Letters en woorden worden soms rechtstreeks overgenomen uit de reclamewereld. In andere gevallen dragen ze een sterk autobiografisch karakter, zoals in de series *Ik* en *Practice of Living*. In deze werken tracht Peeters zijn positie als kunstenaar en zijn positie als mens steeds opnieuw te bepalen.

Mooi-Mooyer

Enkele weken later prijkt het woord 'MOOI' grotesk aan een wand in het atelier van Sef Peeters. 'MOOI' gevolgd door 'MOOI DOOD', MOOI WERK' en 'MOOI MAANTJE'. Voor degenen die het werk van Peeters kennen misschien niet zo verwonderlijk. Hij gebruikt woorden, uitdrukkingen en dingen die vast blijven zitten in zijn bewustzijn en geeft deze een beeldende materiële vorm waardoor ze een bestaan krijgen buiten zichzelf. Ze hebben meestal betrekking op de 'condition humaine'.

Zijn eerste tekstwerken maakte Peeters al op de Jan van Eyck Academie, die toen het label *Visuele Poësie* meekregen. De eerste jaren na de academie paste hij teksten zelfstandig toe en in combinatie met fotografie. Titels waren al vaak sleutels tot zijn werken maar na een verblijf in het gastatelier *PS 1* in New York (1987-1988) worden taal, woord en letter belangrijke beeldende elementen. "Your house is my house" zag Sef Peeters op muren geschreven in New York en dat was de aanleiding om met sloganachtige, vaak 'gevonden' teksten te werken. De agressiviteit of het banale karakter van teksten interesseren hem. Door deze te isoleren plaatst hij ze in een ander licht. Peeters maakt teksten en woorden visueel tastbaar door middel van een spel met de sculpturale en

Bouwen van betekenissen

architectonische kwaliteit van letters. Daardoor wordt de feitelijke woordelijke betekenis ontmanteld en wordt nieuwe betekenis aan het verzelfstandigde beeld van een tekst gegeven. Dezelfde woorden, bijvoorbeeld IK, DOOD en MOOI, kunnen terugkeren in verschillende werken al dan niet in combinatie met weer andere woorden, waardoor zij een geheel andere lading krijgen. Zijn beeldtaal, waarin hij naast nederlands ook gebruik maakt van engels en latijn, is ongekunsteld en krachtig in zijn eenvoud. Hetzelfde geldt voor de uitvoering van de werken. De beelden zijn niet verfraaid, maar worden juist gekenmerkt door het ongepolijste, soms zelfs provisorische uiterlijk ervan. De maaksporen zijn vaak nog zichtbaar. Peeters houdt van die relatieve onstabiele van zijn werken en hoopt dat die ook zichtbaar en ervaarbaar is. Ook de vorm is vaak aan verandering onderhevig. Hij zoekt een aantrekkelijke vorm voor zijn sculpturen, maar koestert de vrijheid deze steeds te veranderen, te verbouwen, aan een presentatie aan te passen en te vertalen. De vertaling van een werk biedt soms inhoudelijk gezien andere mogelijkheden en daardoor kan, moet zelfs, de vorm veranderen. Peeters test daarmee de autonomie van een beeld en de functie ervan in een inscenering. Het is belangrijk te weten welke invloed een beeld op zijn omgeving uitoefent en omgekeerd hoe de omgeving en de verandering ervan van invloed is op de beleving van een beeld. Dit vanuit de gedachte dat kunst een ervaring is en dat het object die kunstervaring mogelijk moet maken.

Na die eerste kennismaking in maart tijdens het introductiegesprek, laat het gekozen woord MOOI mij niet meer los. MOOI kent zoveel connotaties dat het bijna inhoudsloos wordt. De meest brandende vraag in een later gesprek, is dan ook gericht op de verantwoording van deze keuze. Sef Peeters geeft aan dat hij in eerste instantie tijdens deze werkperiode in Eindhoven van plan was geweest verder te gaan met de uitwerking van de uitspraak "Do not come near reality". Deze zinspreuk, "houd afstand van de werkelijkheid", was indertijd op de beginpagina van zijn website te zien. Maar juist de dagelijkse praktijk in de werkplaatsen, waar het begrip 'mooi' veelvuldig wordt gebruikt bij het definiëren van beelden en materialen, leidde ertoe een andere, toepasselijke, of misschien wel een voor de hand liggende keuze te maken. Het woord is een standaarduitdrukking, een code die heel contactgericht is en tegelijkertijd een grote verbrandingswaarde heeft. Een vluchtige, vergankelijke kreet. Peeters bouwt er letter voor letter een beeld mee; hij construeert betekenissen in twee- en in driedimensionale vorm. Op deze wijze geeft hij commentaar op de dagelijkse praktijk van de werkplaatsen en zijn eigen werkzaamheden aldaar. Peeters heeft dit op verschillende wijzen verbeeld. Hij heeft de letters van het woord MOOIER op haast kalligrafische wijze in aluminiumbrons gegoten, om het proces, het gebeuren in de tijd, te benadrukken. Daarnaast heeft hij de afzonderlijke letters van het woord MOOI op elkaar gestapeld als een klassiek vormgegeven beeld. Ook vormen ze een 'zin' in strakke, robuuste, naast elkaar gezeefdrukte tekens. Heel bewust heeft hij zijn verlangen om terug te gaan naar het ambachtelijke en het eenvoudige doorgevoerd in het gebruik van slechts enkele teksten en geen of weinig toepassing van kleur. Peeters is immer bezig met het ontbloten van dubbelhartigheden. Hij doet dit door zijn vluchtige gedachten, ingevingen en gewaarwordingen om te vormen tot een massa in de ruimte; de oneindige ruimte die het bewustzijn is. Daarmee maakt het persoonlijke, subjectieve karakter van een betekenis plaats voor een geobjectiverde, algemene betekenis. Mooi!